

KRONIKA DOGODKOV V ŠTUDIJSKEM LETU 1992/93

MOJCA RAMŠAK

1. SESTANKI, SIMPOZIJI, TISKOVNE KONFERENCE, PREDAVANJA, ZAGOVORI MAGISTRSKIH IN DOKTORSKIH NALOG, FILMI, RAZSTAVE, DRUŽABNA SREČANJA IDR.

OKTOBER 1992

- 13.10. je dr. Zmago Šmitek na otroškem oddelku ortopedske klinike v Ljubljani predaval o Indijancih v slovenski književnosti.
- 15.10. je Andrej Dular zagovarjal magistrsko nalogo z naslovom Vinogradništvo in vinogradniki Bele krajine od zadnje četrtine 19. stoletja do danes.

NOVEMBER 1992

- 11.11. je Nena Židov zagovarjala magistrsko nalogo z naslovom Ljubljanski živilski trg - odsev prostora in časa (1920-1940).
- 13.11. je SED priredilo martinovanje v Semiču z ogledom vinske kleti v Metliki in degustacijo vin.
- 18.11. je imel dr. Zmago Šmitek v KUDu France Prešeren predavanje z naslovom Ameriški izziv na Slovenskem: prazgodovina stikov od 16. do 18. stoletja. - V novembru je izšla knjiga dr. Janeza Bogataja Sto srečanj z dediščino na Slovenskem.
- Od 29.11. do 12.12. je potekala študentska etnološka ekskurzija po Nemčiji (München, Tübingen, Frankfurt, Münster, Cloppenburg, Berlin Leipzig). Na strokovni ekskurziji so študentje, pedagoški in nepedagoški delavci Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo pri Filozofski fakulteti obiskali muzeje in inštitute za evropsko in nevropsko etnologijo. Ekskurzijo je organiziral Borut Brumen.

DECEMBER 1992

- 3. in 4. 12. sta SED in Muzej Velenje v Topolščici organizirala posvetovanji na temo Etnološka dediščina za 21. stoletje in Etnologija v šoli.
- 15.12. je imel dr. Zmago Šmitek v Cankarjevem domu predavanje z naslovom Evropa in Tibet.
- 15.12. je mag. Bojan Baskar predaval na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo v okviru splošnega seminarja pri dr. Božidarju Jezerniku o pisavi in olikii.

JANUAR 1993

- 8.1. je Janja Žagar zagovarjala magistrsko nalogo z naslovom Oblačilna kultura delavcev v Ljubljani med prvo in drugo svetovno vojno.
- 14.1. je Robert Vrčon zagovarjal magistrsko nalogo z naslovom "Fantje na vasi" - ljudski pevci?
- Od 14. 1. do 14. 2. je bila v prostorih Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo na Zavetiški 5 na ogled razstava o nemški etnologiji in vtisih s

študentske ekskurzije. Razstavo so postavili študentje etnologije.

- 21.1. je imel dr. Zmago Šmitek v Cankarjevem domu predavanje z naslovom Kaj je Buda v resnici rekel.

FEBRUAR 1993

- Od 21. do 26. februarja je potekala 1. konferenca etnografskih muzejev v Parizu v organizaciji Musée des Arts et Traditions Populaires. Z referati so sodelovali Daša Hribar, Irena Keršič, Alenka Simikič in Ralf Čeplak.

- Dr.Božidar Jezernik je bil od 21.2. do 7.3. kot štipendist Avstrijskega inštituta za vzhodno in jugovzhodno Evropo na Dunaju.

- 26.2. je Tatjana Dolžan zagovarjala magistrsko nalogo z naslovom Način življenja obrtnikov in trgovcev v mestu Kranju v Kraljevini Jugoslaviji. (1918 - 1941)

- V februarju so imeli sodelavci Inštituta za slovensko narodopisje dve odmevni predavanji. J. Strajnar in M. Ramovš sta v veliki dvorani SAZU predstavila pustovanje v Reziji. Predavanje sta popestrila z video posnetki in z nastopom folklorne skupine France Marolt. Nekaj dni pozneje je akademik prof. dr. Niko Kuret govoril o skrivnosti Sredozimke - Pehltre babe.

- Izšel je drugi ponatis knjige Slovstvena folklor v domačem okolju, avtorice mag. Marije Stanonik.

MAREC 1993

- 1. in 8. 3. je SEM organiziral lončarski delavnici pod vodstvom lončarja Igorja Baharja in kustodinje pedagoginje Sonje Kogej Rus.

- 8.3. je bila tiskovna konferenca ob izidu 21. letnika zbornika Traditiones, ki ga izdaja Inštitut za slovensko narodopisje.

- 17.3. je bila na tiskovni konferenci predstavljena knjiga dr.Zmage Kumer Slovenska ljudska pesem Koroške - Spodnji Rož.

- Sredi marca so v Avdiovizualnem laboratoriju dokončali video film Krajinski park Lahinja. Naročil ga je Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine iz Novega mesta. Realizacijo video filma sta omogočila Ministrstvo za kulturo R Slovenije in Občina Črnomelj. Film prikazuje naravne in kulturne posebnosti najmanjšega krajinskega parka v Sloveniji. Besedilo so napisali konservatorji novomeškega zavoda: Marinka Dražumerič, Andrej Hudoklin in Mira Ivanovič. Scenarij in montaža sta delo Naška Križnarja. Slednji je ob pomoči Saša Kuhariča gradivo tudi posnel. Video film traja 25 minut.

- 16.3. je dr. Zmago Šmitek v galeriji Ars vodil tiskovno konferenco ob izdaji knjige B. Ferfila Zionizem in Izrael.

- 17.3. je imel na Teološki fakulteti Julijan Strajnar predavanje o zvonjenju po svetu, 26.3. pa v Narodnem muzeju o Ostankih keltske glasbe v Evropi.

- 21.3. je imela na kulturnem večeru župnije Rakovnik - Ljubljana mag. Helena Ložar - Podlogar predavanje z naslovom Smrt in ljudskih šegah in ljudskem verovanju.

- 26.3. je imel dr. Zmago Šmitek v Cankarjevem domu na 3. mednarodnem simpoziju o jeziki in kulturi Vzhodne Azije predavanje z naslovom Orient in Evropa.

- 30. 3. je mag. Inja Smerdel predavala na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo v okviru splošnega seminarja pri dr.Božidarju Jezerniku o ptičjem lovu v Brdih.

APRIL 1993

- 2.4. je bila na Gradu Dobrovo predstavljena druga številka Etnologa.
- Med 19. in 24. sta na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo predavala dr. Philipp Wambolt o socialno kulturni strukturi aristokratskega življenja med leti 1918 in 1942 in Christa Wambolt Dericum o literarni pripovedi v zgodovini.
- 22.4. so v SEM odprli razstavo Pasovi in sklepanci. Istočasno je izšla publikacija mag. Janje Žagar z istim naslovom.
- Ob 70. letnici SEM je izšla publikacija Bojane Rogelj Škafar z naslovom SEM - sprehod skozi čas in le delno skozi prostor.
- V aprilu je izšla tudi interna objava Predloga za geselnik Slovarja etnologije Slovencev, ki ga je uredil dr. Angelos Baš.

MAJ 1993

- Dr. Tone Cevc je v samozaložbi izdal tretjo dopolnjeno izdajo knjige Velika planina (življenje, delo in izročilo pastirjev).
- Od 6.5. do 10.6. je bila v stebriščni dvorani Mestne hiše Kranju na ogled razstava Poslikano pohištvo na Gorenjskem iz restavratorske delavnice. Razstavo sta postavili Irena Jeras - Dimovska in mag. Tatjana Dolžan iz Gorenjskega muzeja v Kranju.
- 13.5. je imela Helena Ložar Podlogar v kulturni sobi hotela Slon tiskovno konferenco ob izidu Smrekarjevega taroka.
- 17.5. je bil sestanek IO SED, na katerem so se pogovarjali o spremembah v statutu za podelitev Murkovih priznanj in nagrad, o pripravi rednega občnega zbora društva, kadrovske spremembah, članarini in naročnini za Glasnik SED, možnosti ureditve prostorov na Zavetiški za potrebe SED in celostni podobi društva.
- Dr. Tone Cevc se je 24. in 25. maja udeležil mednarodnega posvetovanja Muzeji na prostem in raziskave stavbarstva, ki je bilo v gradu Krastowitz pri Celovcu.
- 31.5. je imel Julijan Strajnar predavanje v Posavskem muzeju Brežice o obisku otrok iz šol s prilagojenim učnim programom na razstavi v Slovenskem etnografskem muzeju.

JUNIJ 1993

- 2.6. sta Avdiovizualni laboratorij ZRC SAZU in Oddelek za promocijo in stike z javnostjo ZRC SAZU v mali dvorani na Novem trgu 4/II na tiskovni konferenci predstavila dva filma: Krajinski park Lahinja in Po sledovih pračloveka.
- 4.6. je potekal v prostorih SAZU občni zbor Slovenskega etnološkega društva, na katerem so bila podana poročila o delu v preteklem letu. Dogovarjali so se tudi o kadrovske spremembah in spremembah v pravilniku o Murkovih priznanjih.
- 4.6. so bila podeljena tudi Murkova priznanja za izjemne dosežke na področju etnologije. Priznanja za življenjsko delo sta prejela Anka Novak in Pavle Zablatnik, priznanja za izjemne dosežke na področju etnologije pa Vito Hazler, Karla Oder, Stanka Gačnik in Aleš Gačnik.
- Od 2. do 9. junija je potekal v Przemyslu na Poljskem simpozij na temo Tujci v etnologiji, ki so se ga udeležili Borut Brumen, dr. Slavko Kremenšek in Karla Kofol s svojimi referati. Istočasno je bilo omogočeno terensko delo v Podkarpatju, pri katerem sta sodelovala še Mojca Račič in dr. Božidar Jezernik.

- 11.6. je mag. Monika Kropelj zagovarjala doktorsko disertacijo Ljudska kultura v slovenskih pravljicah in povedkah.
- Mag. Helena Ložar - Podlogar se je udeležila mednarodnega posvetovanja o šegah v alpskem svetu, ki je potekalo od 18. do 20. junija v Sta. Marii pri Meranu. S svojim prispevkom je ob video posnetkih predstavila nekatere naše šege.
- 19.6. Otvoritev Kavčnikove dimnice.
- V okviru simpozija Digital Image Processing and Historical Disciplines, katerega prvi del je bil od 24. do 26. 6. na ZRC SAZU, je mag. Jurij Fikfak predstavil inštitutski informacijski sistem. Sodeloval je tudi pri drugem delu simpozija, ki je bil od 28. do 30. 8. v Ljubljani v prostorih IBM-Slovenija ter predstavil rezultate tega simpozija.
- Od 25. do 28. 6. je bil Julijan Strajnar v Švici (Brugg, Burgdorf, Lausanne), kjer je imel predavanja o slovenski ljudski pesmi.
- 29. 6. je imel dr. Tone Cevc za učence občine Domžale v okviru enodnevnega seminarja strokovno vodstvo po Veliki planini.
- Izšel je Želodec Ljubljane 1, zbornik raziskovalnih nalog učencev osnovnih šol občine Ljubljana - Center, ki so sodelovali na 3. etnološki raziskovalni delavnici od novembra 1992 do maja 1993.

JULIJ 1993

- Od 8.7. do 8.9. je bila v galeriji Ceneta Štuparja v Ljubljani na ogled razstava Črnuče v preteklosti, prva polovica 20. stoletja. Razstavo so jo postavile mag. Nena Židov, Mihaela Hudelja in Breda Pajsar.
- 8.7. so se dr. Slavko Kremenšek, dr. Janez Bogataj in Borut Brumen sestali z etnologi iz Lodza na Poljskem in se pogovarjali o naslednjem simpoziju Etnološka stičišča, ki naj bi bil med 1. in 10. septembrom 1994. Glavna tema stičišč bo kulturna dediščina.
- 12.7. je Irena Keršič za udeležence 12. poletne šole slovenskega jezika predavala na temo Etnološka identiteta Slovenije in njene kmečke domačije.
- 17.7. je imel Marko Terseglav v okviru 29. Seminarja slovenskega jezika, literature in kulture v Ljubljani predavanje z naslovom Samosvoje slovstvo - samosvoji normativi (zvrstne, vrste in druge posebnosti ljudskega pesništva).
- 23.7. je bil Mirko Ramovš povezovalc večera ljudske glasbe v Beltincih.
- 30.7. je imel dr. Tone Cevc za udeležence mednarodnega simpozija Idriart strokovno vodstvo po Veliki planini.
- Dr. Božidar Jezernik se je od 23.7. do 5.8. z referatom Fasting to Survive udeležil 13. svetovnega kongresa antropoloških in etnoloških znanosti v Ciudad de Mexico.

AVGUST 1993

- 3.8. je dr. Božidar Jezernik postal član mednarodne komisije ICAF.
- 26.8. je bila v Gradcu konferenca International Association for History and Computing. Na njej je imel mag. Jurij Fikfak referat Approaches to an Ethnological Information System.

SEPTEMBER 1993

- 2.9. je imela mag. Mojca Ravnik v okviru znanstvenega srečanja Buzetski dani referat z naslovom Sestava in preteklost istrskih družin v arhivskem in terenskem

gradivu (status animarum in ustno izročilo).

- 5.9. je imela mag. Helena Ložar Podlogar predstavitev Smrekarjevega taroka v okviru radijske oddaje Pomnenja.

- Od 5. do 12.9. je bila Natalija Vrečer gostja na inštitutu Reference Studies Programm, na Univerzi v Oxfordu, kjer je imela za člane inštituta predavanje o antropoloških vidikih problematike begunskih otrok v Sloveniji.

- 7.9. je Mestni muzej Ljubljana v sodelovanju z Novim kolektivizmom v Kulturno-informacijskem centru odprl razstavo Prgišče zgodovine, ki je bila na ogled do 2.10.

- 8.9. je imela Zmaga Kumer na Občinah predavanje Marijine pesmi na Slovenskem.

- 9.9. je Zveza kulturnih organizacij Kamnik v razstavišču Veronika v Kamniku odprla razstavo "Vsa mi v svatovskem bleščiš" ali narodna noša kot izročilo. Razstavo je pripravila Marjanca Klobčar, zapri pa so jo 22.9.

- 10.9. so v Pokrajinskem muzeju Murska Sobota odprli gostujočo razstavo Neprazi muzeuma iz Budimpešte Tekstil v kmečki hiši. Razstava je bila na ogled do 30.10.

- Od 10.9. do 16.9. je potekala konferenca ICOM-ovega komiteja za muzejsko dokumentacijo CIDOC v Ljubljani v organizaciji SEM in Cankarjevega doma. Z referati so sodelovali Alenka Simikič, mag. Marjeta Mikuž in Bojana Rogelj Škafar.

- 20.9. je bil v prostorih Zavoda RS VNKD sestanek IO SED, kjer so se pogovarjali o uresničitvi že zadanih nalog v letu 1994 in 1995.

- V septembru je dr. Božidar Jezernik postal član AAA (Ameriškega antropološkega društva).

2. RAZISKOVALNI TABORI IN DELAVNICE - november 1992 - maj 1993

-3. etnološka osnovnošolska raziskovalna delavnica Želodec Ljubljane 1

Organizator: Zveza prijateljev mladine - Ljubljana Center

Mentorji in raziskovane teme:

- Neva Osterman, Alenka Černelič, Gostilna mora imeti dušo (Ljubljanske gostilne med vojnama)

- Gabrijela Škraba, Sonja Majcen, Najstarejše torte v Ljubljani

- Jelena Vujošević, Marija Hameršak, Razstave Slanikove pojedine v Ljubljani

- Milena Kunej, Helena Strle, Na čajanko

- Fani Kešelj, Damjana Žbontar, Družinska praznovanja skozi želodec

- Uljana Cvar, Nadja Ulcej, Meščanska kuhinja in štirje letni časi

- Metka Temlin Dobrilović, Jana Apih, Dobrote na hotelski mizi

- Jožica Pohar, Aleš Smrekar, Družabne prireditve v Ljubljani med obema vojnama
Publikacija: zbornik Želodec Ljubljane je izšel junija 1993

- 4. - 11. julij 1993 Mladinski raziskovalni tabor Šmartno na Pohorju

Organizator: Zveza organizacij za tehnično kulturo Slovenije - Gibanje znanost mladini

Mentorica etnološke skupine in raziskovana tema: Mojca Ramšak, Življenjska zgodba

Publikacija: bilten bo izšel junija 1994

- 9. - 18. julij 1993

Študentska etnološka raziskovalna delavnica Šentrupert na Dolenjskem

Organizatorji: Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo

Župnijski urad Šentrupert

Center za izobraževanje in kulturo občine Trebnje

Zavod za varovanje naravne in kulturne dediščine Novo Mesto

Raziskovalci in raziskovane teme:

- Maruša Markovčič, Damjana Žbontar, Bala in z njo povezane šege in navade

- Mihaela Hudelja - Poročne šege

- Nives Špeh, Lea Rigler, Katja Metež, Zdravilne rastline, njihova uporaba in načini zdravljenja

- Karla Gačnik, Socialna struktura prebivalstva v 19. in 20. stoletju po status animarum

- Nadja Valentinčič, Daša Hribar Socialno življenje v Šentrupertu - videodelavnica

- Jure Primožič, Vinogradništvo v Šentrupertu in okolici

- Matjaž Golob, Umetnostno zgodovinska topografija župnije Trebelno

Publikacija: Dvojni zbornik s taborov iz let 1992 in 1993 bo izšel decembra 1993.

- 17. - 25. julij 1993 Muzejska poletna delavnica Rogatec

Organizatorja: Muzej novejše zgodovine Celje in

Društvo za ureditev muzeja na prostem Rogatec

Raziskovalci in raziskovane teme:

- Natalija Vrečer, Prehrana

- Vito Hazler, Živinoreja

- Božena Hostnik, Poljedelstvo

- Mojca Tercelj, Vrtnarstvo

- Vlado Šlibar, Obrt

- Tina Orehovec, Bivalna kultura

- Aleš Gačnik, Muzeološka analiza

- Aleš Šega, Video delavnica

- Andrej Malnič, Vinogradništvo

- Marija Počivavšek, Trgovina z mešanim blagom med vojnama

- Emil Lajh, Splošna zgodovina kraja

- Tanja Roženberger, Marija Lorenčak, Božo Premrl, Mateja Golež, Kamnoseštvo

Publikacija: Zbornik bo izšel spomladi 1994

- 18. - 24. julij 1993 Etnološka raziskovalna delavnica v Šentjanžu in Bilčovsu v Rožu na avstrijskem Koroškem

Organizatorja: Slovenska prosvetna zveza iz Celovca in

Zveza prijateljev mladine Ljubljana - Center

Mentorice in raziskovane teme:

- Monika Simonič, Bivalna kultura na Moščenici

- Mojca Ramšak, Od ovce do volnene niti

- Irena Destovnik, Želodec Šentjanža

- Milena Kunej, Šege in navade ob poljskih delih

- Polona Sketelj, Fotografije starih družinskih albumov

- Irena Rožman, Šege in verovanja ob rojstvu
  - Fani Kešelj, Otroške igre v Šentjanžu
- Publikacija: dvojezični bilten bo izšel konec oktobra 1993.

- 5.- 8. september 1993 Raziskovalna delavnica Mleko 93 na Blokah in v Novi vasi
- Organizatorji: OŠ Nova vas/Nova vas,
OŠ Prule/Ljubljana,
OŠ Poljane/Ljubljana,
OŠ Majde Vrhovnik/Ljubljana

Mentorici etnološke skupine in raziskovana tema:

- Irena Destovnik in Mojca Šifrer, Kulinarika
- Publikacija: zbornik Mleko 93 je izšel že v času delavnice

3. DIPLOMANTI ETNOLOGIJE V ŠOL. LETU 1992/93 (do 1.10.1993), ŠTUDIJSKA SMER IN NASLOVI NJIHOVIH DIPLOMSKIH NALOG

- Brulc Nataša (B), Sušobreg in Marija Bistrica
- Cimperšek Katja (B),
- Čehovin Brina (B), Masayuki Nagase, razpet med svojo domovino Japonsko in Istro
- Flajnik Damjana (B),
- Golc Bojan (B), Nekateri značilnosti kmetijstva v Dalmaciji na prehodu iz 18. v 19. stoletje
- Grah Natalija (B), Odnos med KBC - evangeličansko in katoliško cerkvijo
- Grlica Tanja (B), Etos Črnogorcev (skupaj s Tomšič Alenko)
- Hauptman Barbara (B), Ruska kuhinja skozi čas
- Hederih Jerneja (A), Fotografiranje v Mariboru med obema vojnama
- Juvanc Katarina (B), Črni šotori Jordanije
- Kos Marjana (A), Franciscejski kataster - občina Moravče
- Lampič Barbara (B),
- Ledinek Polonca (B),
- Lesjak Lucija (B), Portret moškega in ženske iz Vižinade (skupaj z Žlindra Andrejo)
- Novak Bojan (B),
- Pavšič Polonca (B)
- Podgoršek Tanja (B)
- Podlipnik Martina (B)
- Praprotnik Alenka (B), Prepletanje preteklosti in sedanosti kot način življenja Jerneja Ručigaja z Bohinjske Bele
- Radež Mateja (B), Makedonska hiša
- Ramšak Mojca (A), Prolegomena za etnološki slovar ali leksikon
- Rožman Irena (A), Magijski in religiozni tabu v (tradicionalni) kulturi Slovencev: na primeru mesta Brežice in vaške okolice
- Tomažič Lucija (B), Od zime do pomladi: prikaz nekdanjih kmečkih opravil, povezanih z zemljo, v slovenskem leposlovju
- Trunk Irena (B), Odnosi med generacijami v družini

- Tsigarida Elektra (B), Mitologija otoka Chiloe in njen izvor
- Veternik Bernarda (B), Velenje, migracije in Muslimani
- Vrevc Jerica (B), Primerjava med Travniško kroniko Iva Andrića in francoskimi potopisi o Bosni XIX. stoletja
- Žitnik Štefka (B),
- Žindra Andreja (B)

Del kozolca vkomponiran v vhod nove stanovanjske hiše (Smlednik, foto: P. Fister)